

1825

7/12 72: 3. beh. af f. t. toldlov.

1826

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til toldlov.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 52) findes i tidenden sp. 1612).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 129 stemmer mod 14; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m. v.).

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 30) findes i tidenden sp. 1618).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 146 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af: forslag til lov om ændring af lov om beskatning ved sammenslutning af aktieselskaber m. v. (Udvidelse af

området for skattefritagelse ved sammenslutning af brugsforeninger).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 53) findes i tidenden sp. 512, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 323).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Der er i folketingsudvalget enighed om at følge ministerens forslag. Det drejer sig som bekendt om visse fusionsbestemmelser, bl. a. for brugsforeningers vedkommende, den såkaldt lodrette fusion. De konservative har under udvalgsarbejdet udtrykt ønske om, at denne fusionsbestemmelse også skal gælde for aktieselskaber i al almindelighed. Det er vi fra mit partis side betænkelige ved. Vi mener, at der på den måde for selskaber kunne opnås skattebegunstigelser, som vi finder helt urimelige, og derfor kan vi ikke medvirke til vedtagelse af det ændringsforslag, som det konservative folkeparti har stillet.

Da vi i 1966 ophævede den såkaldte proportionsbeskatning, var man i folketingsudvalget dengang enig om, at man også skulle finde en løsning vedrørende fusionsbestemmelserne. Det er altså ikke nået før nu, men vi kan tiltræde lovforslaget fra ministeren.

Stetter: Ved lovforslagets første behandling fremsatte jeg på den konservative gruppes vegne et ønske om at få aktieselskaber ligestillet med kooperationens virksomheder, der i henhold til det foreliggende lovforslag kan gennemføre sammenlægninger, uden at det får øjeblikkelige skattemæssige virkninger. Så vidt jeg erindrer, sagde hr. Kofoed noget tilsvarende.

[Stetter.]

Under udvalgsarbejdet har finansministeren ikke overbevist de konservative forhandlere om, at standpunktet er urimeligt eller urealistisk. Tværtimod forekommer det os, at ministerens argumentation har været bemærkelsesværdig tynd og gennemsigtig. Derfor har vi ladet udarbejde et ændringsforslag, som giver ligestilling mellem aktieselskaber og kooperationens virksomheder, og nu må folketinget så tage stilling.

Finansministeren og udvalgets flertal henviser til, at selskabsskattekommissionen har fået til opgave at udrede sagen, og at man må afvente resultatet af kommissionens arbejde.

Dette standpunkt kunne være rigtigt og acceptabelt, såfremt man så også selv rettede sig efter det og afventede betænkningen fra kommissionen, men det gør ministeren og flertallet jo netop ikke. Man efterlever ikke sin egen målsætning. Uden at kende noget som helst til det konkrete tilfælde og uden at stille et eneste spørgsmål tillader man, at der gennemføres en sammenlægning af FDB og HB, måske den største fusion i tal og i omfang, der nogen sinde vil blive gennemført. Hvor er logikken henne i denne sag? Hvor er retfærdigheden henne? Det er meningsløst at praktisere en forskelsbehandling af de forskellige former, hvorunder erhvervslivets virksomheder organiserer sig. Det kan ikke begrundes sagligt.

Selskabsskattekommissionen blev nedsat i 1969. Siden da, det vil sige i snart 4 år, har kommissionen ikke afholdt et eneste møde vedrørende spørgsmålet om de lodrette fusioner. Det kan naturligvis skyldes mange ting. Finansministeren har intet oplyst herom, og jeg skal ikke bore i dette emne.

Erhvervslivets virksomheder har imidlertid behov for i visse tilfælde at kunne gennemføre sammenlægninger. FDB og HB kunne ikke vente, men skaffede sig en speciel tilladelse, og vi foreslår, at aktieselskaber får en tilsvarende adgang efter ligningsrådets tilladelse, dvs. efter en nærmere undersøgelse af hvert enkelt andragende, således at vi undgår, at selskaberne forfølger utilsigtede formål. Vi er overbevist om, at ligningsdirektorat og ligningsråd kan udvikle en fornuftig praksis. Man har jo alle-

rede gjort én erfaring, nemlig sammenslutningen mellem FDB og HB.

Flertallets henvisning til de kommende konsultationer i Bruxelles forekommer at være sagen ganske uvedkommende. EF-kommissionen har udarbejdet et direktivforslag, som åbner adgang til lodrette fusioner uden øjeblikkelige skattemæssige virkninger. Der kan med andre ord ikke fremkomme synspunkter under de påtænkte konsultationer, som stiller sig hindrende i vejen for en tilladelse til sammenlægning af danske aktieselskaber på samme betingelser som brugsforeningerne og FDB, og mig bekendt har man da heller ikke gennemført konsultationer i Bruxelles med hensyn til denne sammenlægning.

Den konservative folketingsgruppe mener, at det private erhvervsliv organiseret i aktieselskaber nødvendigvis må og skal ligestilles med kooperationens virksomheder, når det drejer sig om hensigtsmæssige sammenlægningsmuligheder. Parterne arbejder under nøjagtig lige hårde konkurrencevilkår.

Ligesom folketinget ikke vil hindre en tilsyneladende hensigtsmæssig sammenlægning af FDB og HB, kan det ikke være tingets opgave at hindre andre naturlige og hensigtsmæssige sammenlægninger af virksomheder uden for kooperationen. Her kunne folketinget vise den ofte omtalte erhvervsmæssige forståelse, uden at det kostede provenutab af betydning. Vi anbefaler ændringsforslaget.

Kofoed: Det, lovforslaget omfatter, er jo netop en fusionering, en såkaldt lodret fusionering, af FDB og HB, og det lovforslag kan jeg på venstres vegne anbefale. Men under behandlingen er der kommet andre ting frem. Som også den foregående ordfører var inde på, rejste venstre også nogle problemer vedrørende de lodrette fusioneringer af aktieselskaber. Det er vigtigt for venstre at fremhæve, at vi erkender, at der er et problem vedrørende de lodrette fusioneringer, og det var vi, som jeg sagde i begyndelsen, også inde på ved første behandling.

Vi har bemærket os, at selskabsskattekommissionen ikke har taget fat på netop dette problem. Vi har også oplyst over for udvalget, at konsultationerne med EF ikke

[Kofoed.]

er afsluttet, og ser vi problemerne ud fra det oplyste, må jeg erkende, at der er mange saglige og tekniske ting, der ikke giver grundlag for en lovgivning netop nu. Men må jeg samtidig sige, at dermed er problemet jo ikke løst, for tilbage står nemlig, at vi mangler aktieselskabers muligheder for, når det drejer sig om datterselskaber o. lign., netop at kunne fusionere lodret. Der er vel ingen, der kan sige, hvor stort problemet er, og hvor mange firmaer det eventuelt kan omfatte. Derfor mener venstre, at vi må tage fat på behandlingen bl. a. i lyset af EF-tilslutningen. Det skulle nødigt være således, at de danske firmaer bliver ringere stillet i konkurrencen med de firmaer, der kommer udefra. Jeg kan derfor henvise til flertalsindstillingen i betænkningen, hvori det netop henstilles, at selskabsskattekommissionen går i gang, så vi kan komme frem til en indstilling, og derefter må vi med rette kunne forvente, at finansministeren kommer med et forslag her i tinget, som løser disse problemer. På denne baggrund mener venstre, at der er opnået væsentlige ting, der netop går ud på, at erhvervslivet kan forvente, at vi nu i folketinget løser disse problemer.

Vi finder det endvidere rigtigt, at der tilvejebringes et lovgrundlag, som ligningsdirektoratet kan administrere ud fra. Derfor kan venstre, som jeg sagde før, anbefale lovforslaget, og vi mener også, at folketinget hermed har givet et løfte til erhvervslivet om at løse de problemer, der skal løses.

Formanden: Der er for meget støj i salen, specielt i yderkanterne til højre og til venstre.

Gunnar Jensen: Gennem mange år har brugsforeningsbevægelsen og FDB forberedt en strukturrationalisering, hvilket er resulteret i en vedtægtsændring, således at FDB fra 1. januar 1972 er forpligtet til at overtage enhver brugsforening, der ønsker det, hvis foreningen er A-medlem af FDB, og hvis den er solvent.

Efter den nugældende fusionslov vil der kunne opstå spørgsmål om beskatningen, hvilket ikke er tilsigtet, og det var der enighed om i det folketingsudvalg, som afgav betænkning den 26. maj 1966. Men da FDBs

virksomhedsændring er trådt i kraft den 1. januar 1972, skal denne lov nødvendigvis ændres inden den 31. marts 1973, hvilket også fremgår af bemærkningerne.

Vi kan derfor tilslutte os lovforslaget, der går ud på, at ligningsrådet skal kunne tildele en brugsforening uden skattemæssig virkning at overdrage sin formue til en andelsforening, hvori brugsforeningen er andelshaver. Ligningsrådets tilslutning til skattefritagelse skal dog kunne indeholde særlige vilkår, som skal gælde for de sammensluttede foreninger og deres medlemmer.

Vi kan altså sammen med alle de øvrige stemme for dette lovforslag, og det skulle i og for sig have været en let sag, men de konservative har stillet et ændringsforslag, og debatten i udvalget om netop dette emne har vel efterhånden optaget den meste tid. Vi kan være enige med de konservative i en del af den argumentation, som er fremkommet i mindretalsbetænkningen. Med den konkurrence, som vil komme i EF, ville det være rimeligt, at der åbnedes adgang for lodret fusion af aktieselskaber uden skattemæssig virkning på samme måde, som det nu foreslås for de kooperative virksomheder. Men jeg må give hr. Kofoed ret i hans betragtninger, at da denne lov skal være færdig inden 31. marts 1973, vil det være betænkeligt at behandle dette problem så hurtigt, at det også kan løses på nuværende tidspunkt.

Vi har fået at vide i udvalget, at man har disse forhandlinger med EF, og at de starter pr. 1. januar. Man siger, at det har betydning for kommissionens fortsatte arbejde, hvilken beslutning der træffes inden for EF om dette system vedrørende ophævelse af dobbeltbeskatning af selskaber og aktionærer, hvilket system man dér vil vælge.

Vi kan derfor sige, at vi mener ligesom hr. Kofoed, at vi bør afvente denne behandling, og vi går derfor ind for flertallets udtalelse i betænkningen, hvor man siger:

„Ændringsforslag om skattefrihed ved lodret fusion af andet end banker må efter flertallets opfattelse indeholde regler, som på forskellig vis begrænser adgangen til skattefrihed ved visse typer af lodret fusion, hvor det må antages, at der er en særlig risiko for, at selskaberne eller aktionærerne kan skaffe sig uacceptable skat-

[Eunnaar Jensen.]

temæssige fordele gennem en fusion med skattefrihed“.

Da vi ikke kan overskue disse konsekvenser, før vi har fået en udtalelse fra kommissionens side, mener vi, at man bør afvente denne.

Flertallet henstiller, at finansministeren søger selskabsskattekommissionens arbejde med disse spørgsmål afsluttet snarest, og vi vil intet have at indvende imod, at man arbejdede så hurtigt, at man også kunne få dette færdigt inden den 31. marts 1973, men det kan vi måske ikke nå. I hvert fald er vores indstilling den, at vi ikke har noget at indvende imod, at den arbejder hurtigt.

Inger Lise Petersen: Jeg kan ganske kort meddele, at SF kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag i uændret form og ligeledes flertallets ledsagende bemærkninger i betænkningen. Vi anbefaler, at man stemmer mod det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Finansministeren (Grünbaum): Hr. Stetter var inde på, om der var logik i, at man gik med til fusionen mellem FDB og HB, men ikke vil gøre det nu i øvrigt for alle. Der er i hvert fald den logik i det — og det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget — at det folketingsudvalg, der behandlede brugsforeningsbeskatningen, i maj 1966 afgav en betænkning, hvori man gik ind for, at man skulle være imødekommende over for noget sådant. Det lå der i det, man dengang i det pågældende folketingsudvalg var enig om. Finansudvalget har jo haft dennesag til afgørelse og stillede da som betingelse for at gå med til en tekstanmærkning, at man fremsatte et regulært lovforslag herom i tinget, og det er det, der sker nu. Det er altså en opfølgen af det, man i og for sig var enig om allerede i det gamle udvalg om brugsforeningsbeskatningen.

Jeg har jo været meget positiv over for, at man skulle kunne fusionere, uden at det gav skattemæssige virkninger, og derfor var jeg også dengang ret ivrig for, at vi gennemførte de vandrette fusioner. Jeg har rent principielt samme indstilling til de lodrette fusioner, men man må jo sige, når der er så mange problemer forbundet med det, at det var ganske rimeligt, at den konservative

finansminister, der nedsatte selskabsskattekommissionen, bad om, at denne kommission behandlede dette spørgsmål så grundigt, som det bør behandles.

Jeg har ikke haft nogen indflydelse på, i hvilken rækkefølge denne selskabsskattekommission skulle behandle de forskellige spørgsmål. Kommissionen har altså ment — eller det er måske den tidligere konservative finansminister? — at man først og fremmest skulle tage fat på spørgsmålet om dobbeltbeskatningen. Det har man gjort og afgivet betænkning om, og derefter skal selskabsskattekommissionen gå videre netop med spørgsmålet her.

Kommissionen er altså nedsat af en konservativ finansminister, som har haft indflydelse på, i hvilken rækkefølge man skulle behandle spørgsmålene. På denne baggrund forekommer det mig lidt urimeligt, at man fra konservativ side i forbindelse med dette lovforslag om FDB og HB, stiller ændringsforslag om, at man straks skal gennemføre lovregler uden at vente på, hvad denne selskabsskattekommission når frem til på dette punkt.

Jeg vil gerne give tilslutning til det, udvalget henstiller til mig, at jeg som finansminister prøver på at få disse spørgsmål klarret så hurtigt som overhovedet muligt. Jeg tvivler på, at det kan ske inden 1. april 1973, for kommissionen må have en rimelig tid til at behandle de meget vanskelige skattemæssige spørgsmål, der ligger i det. Man må vel også sige i almindelighed med baggrund i den offentlige debat om skatterne, at ingen af os vel kan stå sig ved at gennemføre regler om lodret fusion af selskaber på en sådan måde, at man senere med rette vil kunne bebrejde folketinget, at det har gennemført noget, der giver uacceptable skattefordele, som andre, almindelige skatteydere kommer til at betale.

Jeg er positivt indstillet for, at vi hurtigst muligt gennemfører sådanne regler. Jeg er selvfølgelig også positivt indstillet over for, at dansk erhvervsliv skal have en konkurrencemæssig ligestilling med øvrige erhverv, og jeg giver tilsagn om at sørge for, at selskabsskattekommissionen gør dette arbejde færdig så hurtigt som muligt. Men kommissionen skal først nu til at tage fat på det, og derfor kan jeg ikke love, at det bliver færdigt inden 1. april 1973.

Stetter: Selskabsskattekommissionen skulle også behandle de problemer, som kunne opstå i forbindelse med sammenlægninger af virksomheder inden for Kooperationen. Men det har man set bort fra ved at fremsætte et forslag, som udelukkende giver tilladelse til brugsforeningerne til at fusionere. Derfor er vor argumentation, at når man ikke afventer selskabsskattekommissionen, når det drejer sig om Kooperationens virksomheder, behøver man heller ikke at gøre det, når det drejer sig om de virksomheder, som ligger uden for Kooperationen, og her taler vi kun om aktieselskaberne.

Med hensyn til det andet spørgsmål er kendsgerningen den, at der ikke opstår skattemæssige virkninger, før en virksomhed realiserer sine værdier. Ministeren vil vel ikke påstå, at den kendsgerning, at man ikke får lejlighed til at fusionere, medfører, at man så vil realisere sine værdier. Man er i fare for at misfortolke hele problemet ved at anføre dette argument i debatten.

Finansministeren (Grünbaum): Det ændringsforslag, der er stillet fra konservativ side, går ud på at give ligningsrådet en generel bemyndigelse til at indrømme skattefrihed ved lodret fusion af aktieselskaber. Det forudsætter, at ligningsrådet skal arbejde med en række betingelser eller forudsætninger. Der er vældig stor forskel på det, vi gør for brugsforeningerne, det kan over ses. Hvis man gennemførte det konservative ændringsforslag, var det langt, langt mere vidtgående og derfor ikke til at overse for folketetinget. Det må være uheldigt at give en sådan bemyndigelse til ligningsrådet, eftersom betingelserne så vidt muligt bør fremgå af selve loven. Det drejer sig jo, som jeg sagde før, om betingelser, der skal forebyg ge, at fusionen giver selskaberne eller aktionærerne uacceptable skattemæssige fordele. Jeg vil gentage, at jeg mener, det er helt i overensstemmelse med den holdning, folket inget bør indtage over for skatteproblemerne, når vi beder selskabsskattekommissionen om at gøre dette arbejde færdigt, inden vi tager stilling.

(Kort bemærkning).

Stetter: Jeg vil gerne spørge finansmini-
steren: hvilken forskel er der mellem koope-
rationens virksomheder og erhvervslivets

øvrige virksomheder — og jeg tænker her på aktieselskaber, — når det drejer sig om tek-
nikken, om konkurrencen og om det admini-
strative?

Finansministeren (Grünbaum): Det er jo slet ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om, hvorvidt det er muligt at overse de skattemæssige konsekvenser af disse lodrette fusioner. Det har man kunnet overse i dette konkrete tilfælde med FDB—HB. Vi kan ikke uden videre give denne sag fra os, når det drejer sig om tilladelse til lodrette fusioner i almindelighed. Her må vi afvente selskabsskattekommissionens betænkning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget
forkastedes med 112 stemmer mod 29.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 54) findes i tidenden sp. 536, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 211).

Der var stillet 15 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.